

Izhaja
v ponedeljek, sredo
in petek.

Stane mesečno Din 7.—
za inozemstvo Din 20.—.
Pecmezna številka
1 din.

Račun poštno-čkovnega
šteta 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravnništvo
Celje

Strossmayerjeva ulica 1
pritličje.

Rokopisov ne vračamo.

Oglaš po tarifu.

Telefon int. Štev. 65.

Kazensko postopanje proti našemu uredniku radi članka „O zločinu v Narodni skupščini“ od sodišča ustavljeno

V št. 70 od 22. junija 1928 smo objavili na drugi strani članek »K beograjskemu zločinu«, v katerem sta se med drugim nahajala sledeča dva odstavka:

»Oni, ki danes govorijo o slučajnem zločinu zblaznelega Črnogorca in celo o »moralni krivdi« opozicije, delajo to za čast in denar, misleč, da s tem ustavijo in zaustavijo razvoj dveh mogočnih gibanj v naši državi: boja za dejansko enakopravnost vseh državljani in boja proti okostenelemu, zlasti srbijskemu, birokratizmu, ki se ne more in ne sme prilagoditi zahtevam modernih časov — temveč hoče ostati v luži korupcije in autokratstva.

Kakor nam je težko, da je branila upravno nasilje in korupcijo v Narodni skupščini z orožjem v roki srbska roka, tako trdno upamo, da se odpro oči tudi veliki večini srbskega naroda in se bode pridružil našemu boju in našim zahtevam. Kajti podpiranje beograjske čaršije in korupcije ter vzdrževanje do dna pokvarjenega birokratizma ni v interesu tudi njegovega napredka in razvoja. Kaj pomagajo celo milijonski darovi posameznikom — če celokupnost naroda gospodarsko in kulturno zaostaja?»

Državno pravdnštvo je ta dva odstavka zaplenilo in okrožno sodišče je zaplenbo potrdilo. Državno pravdnštvo je nato uvedlo proti našemu odgovornemu uredniku tudi kazensko postopanje. Proti tej tožbi pa smo ugovarjali po svojem pravnem zastopniku dr. Kalanu, na kar je okrožno sodišče odredilo, da se naš urednik ne obtoži. Okrožno sodišče je v razlogih izreklo, da se v inkriminiranih odstavkih ne izziva mržnje zoper državo ali plemenski razdor in da se ne žali Narodne skupščine, katero se omenja le kot kraj, kjer je branila srbska roka z orožjem upravno nasilje in korupcijo.

Državno pravdnštvo se je pritožilo proti sklepu okrožnega sodišča še na višje deželno sodišče, ki pa pritožbi ni ugodilo. Višje deželno sodišče izvaja v svojih razlogih, v katerih se pridružuje razlogom okrožnega sodišča, da

iz članka izhaja, da je namen žaliti Narodno skupščino ali izzivati mržnjo zoper državo ali plemenski razdor naravnost izključen, če se čita članek v celoti. Članek se zavzema za dejansko popolno enakopravnost vseh delov našega naroda in se hoče boriti proti srbijskemu birokratizmu. Ta pa ni država, še manj država v celoti. Članek se izrečno zavaruje, da bi hotel škodovati državi ali se upirati njenim oblastvom, pač pa, da hoče pobijati režim, v čemer ni moči videti izziva plemenskega razdora. S tem pa je dan stavku, da je branila upravno nasilje in korupcijo v narodni skupščini z orožjem v roki srbska roka, ves drug pomen, kakor pa bi se mu smel podtikati. Jasno je s tem imenovan samo kraj, kjer je izvršil posameznik zločin, ne sramoti se pa narodna skupščina; jasno je pa tudi povdarjena le narodnost zločinca, toda v neposredni zvezi z nadejo, da se veliki večini srbskega naroda odpro oči, ki se bo pridružila težnjam za napredek in razvoj celokupnega naroda, ni pa nobenega izzivanja v nobenem toženih pogledov. Ni torej subjektivne odgovornosti urednikove.

Sedanji politični položaj v očeh Hrvatov

V Zagrebu, 23. julija.

Vladna kriza se vleče v neskončnost. Tukajšnji časopisi poročajo o njej brez posebnega zanimanja, skoraj tako kakor bi pisali o nečem, kar Hrvatov ne zanima, od česar se ne da ničesar pametnega in koristnega pričakovati. Kot Slovincu mi je sicer nekoliko težko soditi o pravem razpoloženju Hrvatov, ker so ljudje tu proti nam Slovincem nekam molčeči in nezaupljivi. V naš grb je prišla dr. Koroševa žandarjska kapa in policijski pendrek. Zatrjevanje, da velik del Slovincem kar najostreje obsoja dr. Koroševo politiko in simpatizira s Hrvati, ne zaleže pri povprečnih Hrvatih ničesar. Kot realistu mi je treba konstatirati tudi to.

Morda je dal razpoloženju Hrvatov pravi izraz znani podpredsednik Hrvatske seljaške stranke Josip Predavec, ko je pred nekaj dnevi izjavil, da nima pesniški ideal Jugoslovanstva nobene praktične vrednosti. V resnici imamo v državi srbski, hrvatski in slovenski narod. Nacionalnega ujedinjenja teh treh skupin ni — in kar je naj-

Dr. Anton Korošec sestavlja vlado „u veselju i u tuzi“

(Velik apetit Davidovičevih demokratov. — Spori med radikali. — Dr. Korošec in Pribičević).

Beograd, 25. julija. Pričakovalo se je, da bo novi mandatar krone dr. Korošec morda že danes dopoldne sestavil vlado z obnovo prejšnjega režima. Pojavile so se pa težkoče, ki so rešitev krize zopet zavleklo. Danes dopoldne sta se vršili seji radikalnega in demokratskega poslanskega kluba, ki naj bi imela zavzeti svoje stališče. Demokrati so v načelu pristali na sodelovanje v Koroševi vladi, zahtevajo pa 5 resorov, med temi brezpogojno zunanje, notranje in finančno ministrstvo. Ta zahteva je naravno izzvala veliko ogorčenje med radikali, ki niti ne mislijo na to, da bi prepustili demokratom notranje ministrstvo in finance.

Tudi seja radikalnega kluba je bila nadvse značilna. Udeležili so se je samo Vukičevići pristaši. Radikalni

nezadovoljniji so imeli istočasno v hotelu »Pariz« posebno konferenco pod predsedstvom Ace Stanojevića. S te konference so poslali v radikalni klub obvestilo, da za nobeno ceno ne bodo podpirali Koroševe vlade. — Dr. Korošec bo popoldne nadaljeval razgovore. Oba glavna vladna kluba se bosta zvečer zopet sestala k seji.

Beograd, 25. julija. Dr. Korošec je pozval na razgovor tudi predsednika KDK Svetozarja Pribičevića. Pribičević pa mu je na njegovo pismo odgovoril: »Ker ste vi najmarkantnejši predstavnik onega režima, ki je izzval borbo s hrvatskim narodom in onimi Srbi in Slovenci, ki jim je narodno edinstvo s Hrvati največji ideal, KDK v vaši vladi ne more sodelovati in zato odklanja z vami vsak sestanek.«

bolj zanimivo, edini si niso niti Srbi, ker da so prečanski Srbi uvideli, da ni glavna podlaga narodnega edinstva jezik, temveč enotna kultura, enotnost čustvovanja in etike. Kar se Hrvatov tiče, je izjavil g. Predavec, je gotovo, da je 20. junij zaključil žalostno poglavje hrvatske politične zgodovine. Sedaj da je treba začeti nov boj za dosseg prave hrvatske politične svobode.

Jaz sem zopet nekoliko skeptičen in ne verujem, da bode to naziranje, ki izzveneva v nekaj, kar bi za Hrvate prav lahko pomenilo ne pravo politično svobodo, temveč razkosanje, politično sužnjost in nacionalno smrt v objemu tujih narodov, vzdržalo. Da je zločin v Narodni skupščini, o katerem krožijo tu po raznih družbah neverjetne in gorostasne pripovedke, zlasti kar se tiče organizacije in priprave, razgibal in razjaril vse Hrvate do dna duše, je razumljivo. Pojavile so se s tem še vse druge pritožbe, ves srd na tisti cincarski Beograd, ki bi rad pretekel in potolkel naš ponositi kraljevski Zagreb. Valovi sovraštva so zapluli do nebes — a je verjetno, da bodo zopet padli in se bodo politični vodje vtoliko umirili, da bode mogoče misliti na realnost.

Trenutno se še sicer zdi človeku, kakor sem že zgoraj naznačil, da Hr-

vatov nič več ne zanima, kaj dela Hadžić ali striček Davidović ali provincijalni radikalni kumek Stanojević. Oni hočejo prelom z Beogradom — in s tem konec. Kako, kam in tako dalje, to ni na dnevnem redu. Zato se mi dozdeva, da gre le bolj za trenutno jezo kakor za kako resnejšo politično akcijo. Kajti take »malenkosti«, kakor so ravno vprašanja kam in kako, morajo pri političnih voditeljih vsakega naroda vzbuditi težke pomisleke in čut odgovornosti. S tem pa nikakor nočem trditi, da bi pri nadaljnjih provokacijah in intransigentnosti birokratskih in čaršijskih beograjskih krogov stvar postala še mnogo hujša in težja, kajti lahko bi se zgodilo, da bi zmagala ulica nad uvidevnimi in mirneje sodečimi voditelji.

Jedno pa je v zraku po mojem mišljenju in sicer v celi državi: federalizacija. Celotno v Srbiji se pojavljajo glasovi za njo. Umljivo: vojne posledice so zginile, pomoči ostalih delov države ni več treba, samouprava brez kontrole in ugovorov prečanskih zapadnjakov bi že bila dobrodošla, kajti — vrag vedi — nazadnje bi morda le došlo do kaknega grdega motenja sedanje upravne idile v Srbiji in Makedoniji.

Na Hrvatskem je federalizacija popularna že od rojstva naše države, ka-

Olga Maryškova:

ŽIVLJENJE ŽENE

Zapiski Helene Klierove.

12

Helena, zberi svojo moč, saj gre za tvojo srečo, za sekundo neizmernega blaženstva, za vstajenje od smrti tvojega otroka. Bodi pogumna in močna!

Dokazala sem to. Da bi svojo rodbo prevarala, skrbim na videz za novo tofšice delovanje svojega moža (— je že štiri mesece svetnik v Časlavi —), do katerega sem bila doslej docela ravnodušna, hodiva skupaj proti večeru na izprehode, pri katerih kažem zanimanje za vse, kar se tiče moževega poklica in živim sploh življenje normalne, redne žene. Ali popoldne, čim mož odide v pisarno, se zatekam v svojo sobo (— imamo tu udobno stanovanje z lepim razgledom na Železne gore —), se zaklepam in sedam k pisalni mizi.

Izbiram skrbno besedo za besedo, pišem potrpežljivo vrstico za vrstico in Jenda, moj zlati deček, s temnimi in iskrimi očmi, s polnimi ožganimi lički in drobnimi malimi biseri med rdečimi, polnimi ustnicami polagoma vstaja pred menoj.

Leži v svoji beli zibelki z modrimi progami, odpirajoč začudena očka na dragocene zavese, pregleduje izpitujoč

svoje drobne prste na nogah, ki se jih trudi spraviti v usta, sedi v svoji kovinasti kopalni kadci, udarjaje radostno z rokami in nogami, da mlačna voda pljuska na vse strani, ali se skuša držati na svojih debelih nožicah, odpirajoč pri tem na vso silo svoja sladka usta.

Korak za korakom mu sledim v življenju, spominjajoč se vsake malenkosti. Tako ostane za vedno ohranjena njegova podoba, vernejša nego slika, ki visi nad mojo posteljo in točnejša nego materin spomin.

* * *

Čas beži. — Dnevi lete mimo mene tako enako s svojimi urami enostavnega življenja in jaz z grozo opazujem, kako se znova v meni javlja dete.

Ne silno, energično kakor Jenček, ampak slabotno in boječe, kakor da bi slutilo, da prihaja samo, nepozvano, nezaželjeno. Žal mi ga je. Vem, da ga ne bom imela rada, da bi si ljubezen do njega očitala kot izneverjenje napram Jendi, vem, da mu moj mož, nezmožen skrbeti za dete, ne bo mogel nadomestiti materine skrbi, in že vidim, kako sedi zapuščeno v kotu sobe.

Prosila sem mater, da bi ga vzela v skrb, ali oče noče o tem niti slišati. On doslej ne veruje, o čemur sem prepričana jaz, da je zdravnik zastoj pričakoval, da bi me dete moglo zbuditi k življenju, da bi moglo povzročiti, da bi ga znova ljubila, da bi se v meni zopet oglasila radost in volja k njemu.

Ni zame življenja, so samo spomini na to, kar je odšlo, ne da bi se moglo vrniti.

Na tem nihče nič ne spremeni, niti dete, ki so mi ga vsilili. Sicer — kakšno neki bo? Spočeto z odporom, hranjeno z boleščjo in žalostjo — kje bi nabralo sil za življenje? Sem mlada in moj telesni organizem je baje izšel brez poškodb iz strašnega udara.

Kaj je to vse? Duh ni nič?

*

Moja težka ura se bliža.

Delam na vso moč na svojih spominih, da bi bila gotova, preden me telesno trpljenje priveže na posteljo.

Izgledam slabo. S sočutjem gleda vsakdo na moj prozorni obraz, v katerem velike oči izgledajo pošastno. To mi je vseeno, popolnoma vseeno — prav tako kakor moje nedavno odkritje, ki mi je slučajno razgalilo intimni stik mojega moža z našo služkinjo.

Kaj na tem? Ima prav. Pri možu njegovega kova in pri njegovem čutnem načinu življenja mora biti ne-

znosljivo, biti privezan k živemu mrliču, kakor sem jaz. — Samo nekaj ne razumem: Zakaj torej skupaj živiva? Zakaj me zopet k sebi privezuje z novim detetom? Ali ne bi mogel živeti svobodno, kakor bi hotel? Čemu hinavščina? Čemu tajnosti, ko živi tako, kakor mu ukazuje njegova prirojenost? Kaj je tu slabega?

A zakaj meni ni dovoljeno tako, kakor me sili moja prirojenost?

Zakaj naj bi jaz bila siljena k dolžnosti, ki se mi protivi?

Zahteva to resnično, kakor pravi moj mož, interes države in družbe, da bi večno bile zadrževane preživele dolžbe, čeprav se večina po njih ne ravna?

Ali je s tem resnično zadostno pre-skrbljeno za otroke, da se njihovim staršem ne dovoljuje, da bi se razšli. Ali se lahko dobro godi dovtetni otroški dušici v ozračju, polnem tajnega sovraštva in zlobe? Med starši, iz katerih prisiljeno sožitje dela sužnje lastne čutnosti, ki jih sili zopet k novim objetjem brez ljubezni, po katerih se probujajo vedno z večjim občutkom vzajemnega gnusa in sovraštva?

*

Imam rada, da je moje drugo dete zopet deček. Bila bi zelo nesrečna, ko bi to bila hči. Usoda žene — ali ni to usoda sužnje? Usoda stvara, ki ne sme imeti lastne volje in za katerim vsakdo

ko pa je s Slovenijo? Dasi je nazadnje verjetno, da se bomo še to jesen ali gotovo spomladi stepi pri volitvah in bode takrat igralo baš vprašanje federalizacije ogromno ulogo, ne čujem in ne čitam ničesar, kaj mislijo o tem v Sloveniji. Glede klerikalcev stoji morda stvar tako, da so po naziranju in tudi z ozirom na bodočo možnost ujedinenja obeh oblasti v jedno upravno telo, federalisti, a se danes radi Koroščevega ministrovanja hlinijo v Beogradu za centraliste. A glede neklerikalnih Slovencev? Tam je položaj težavnejši. Klerikalci grede že sedaj na nje z Bogom in hudičem, s procesijami in inkvizicijskim preklinjanjem. Kaj bi pa bilo, če bi v slučaju federalizacije ostal pendrek v blagoslovljenih duhovniških rokah? V tem slučaju bi bila Makedonija ali Albanija pravi upravni paradiz proti Sloveniji. Klerikalci so morda prehitro pokazali svoje karte in utegne se jim preprečiti baš to, kar je njihova najsrečnejša želja. Vsekakor treba politikom neklerikalnih Slovencev mnogo resnega in tehtnega prevdarka.

„Dvije činjenice“.

Beograjske »Novosti« od torka pišejo pod citiranim naslovom sledeče:

Po neuspehu misije generala Hadžića, njegove izjave in izjave hrvatskih nevtalcev se definitivno potrjuje, da se kriza toliko zavlačuje, ker se izključujejo volitve kot skrajni izhod iz krize. Nikakor se ni hotelo odkrito odobriti te zahteve KDK koalicije, temveč se je iskalo način, kako bi se volitve odložile. Predstavniki KDK koalicije pa na polovičarske rešitve niso hoteli privoliti, ker so se bali, da bi se jih ne izigralo. Tudi je važno omeniti v tem trenutku, da je stališče hrvatskih nevtalcev onemogočilo kako začasno rešitev krize in da so se solidarizirali s stališčem HSS, četudi drugače ne odobravajo politike in metod te politične stranke. Pričakovalo se je najbrže, da bodo hrvatski nevtalci igrali radi ministrskih foteljev vlogo hrvatskih renegatov in da bodo šli proti splošnim interesom Hrvatske.

Ta nepričakovana odpornost hrvatskih nevtalcev je morala v Beogradu presenetiti, ker kaže, da so danes vsi Hrvati brez razlike prožeti z enotnim narodnim čustvovanjem. To je najvažnejše dejstvo, kar so jih pokazali zadnji dogodki. To dejstvo dokazuje, da je sedaj nemogoče razbiti kompaktnost Hrvatov. S tem dejstvom je treba danes računati in slabo bi bilo za one politike, ki žive od iluzije, da bode tako lahko matirali hrvatsko nezadovoljnost. To moment je treba še enkrat podčrtati, ker se čuje, da se pripravlja taka rešitev krize, ki bode še bolj strnila hrvatske vrste. Nova koalicijska vlada (dr. Korošec z radi-

kali, demokrati, muslimani in klerikalci) bode prevzela zelo težek položaj in bode morala biti pripravljena na vse eventualnosti. Treba se je bati še večje reakcije s hrvatske strani, ako se ustvari kombinacija z dr. Korošcem, ker se bode to smatralo v Zagrebu kot izzivanje in kot znak, da se ne želi dati Hrvatom satisfakcije za 20. junij.

Poleg kompaktnosti Hrvatov pa je treba računati tudi še z nekim drugim dejstvom. Do danes se še ni ničesar storilo za satisfakcijo Hrvatov, vsaka upravičena zahteva je bila z enim in drugim izgovorom odbita. Vedno se najdejo za to kaki državni razlogi in so celo merodajnejše želje Rima in Londona ko užaljeni hrvatski narodni čut. Jasno mora biti, da ni niti govora o tem, da bi se Hrvati preje vrnili v Beograd, dokler ne bodo kaznovani vsi krivci dogodkov v Narodni skupščini. Med tem pa se mislijo tu v Beogradu izogniti odgovornosti s tajnstvenim molkom o preiskavi Račićevega zločina. Istotako se najdejo višji državni razlogi, ako Hrvati izjavljajo, da se ne morejo vrniti v to Narodno skupščino. In tako se širi v Zagrebu prepričanje, da Beograd odgovarja negativno na vsako hrvatsko željo. (Interesantno je s tem primerjati naš zagrebški dopis.)

Hadžić vrnil mandat, dr. Korošec dobil nalog za sestavo delovne vlade.

Ker general Hadžić ni mogel sestaviti nevtalne vlade, je vrnil mandat in tekom pondeljka se je »situacija zopet vrnila v parlament«, t. j. krizo se poskuša rešiti s pomočjo parlamentarnih skupin. Tekom pondeljka je bil v avdijenci Aca Stanojević, ki je božda kralju priporočal sestavo »delovne vlade« (t. j. vlade, ki bi v parlamentu delala naprej z dosedanjimi poslanci), vendar pa ne pod predsedstvom Ace Stanojevića, temveč kake druge osebe, morda Marka Trifkovića. V avdijenci sta bila zaslišana še dr. Ninko Perić, Svetozar Pribičević, ki je povdaril

Srajce

cefr po Din 42, 68, 80, Pique bele Din 44, 53, 66, delavske Din 33, 38, 43, spodnje hlače Din 21, 32, 42, 60, ovratnike Din 8, 9, 12, žepne robce tuc. 35, 53, 94, nogavice Din 8, 11, 18, dokolenke Din 22, 34, 50, naramnice Din 20, 24, 29, kravate Din 12, 19, 30, čepice Din 28, 35, 44, klobuke Din 50, 66, 90, dežnike Din 62, 95, 135, prodaja v samo dobri kvaliteti, dobavljeno iz prvih svetovnih tovarn, perilo je po posebno solidno izdelano v lastnih delavnicah. Ogledajte si izložbe in ogromno zalogo v veletrgovini

R. Stermecki, Celje.

vrže kamen, ako si upa živeti drugače, kakor je predpisano? Ali ni bolje možu, kateremu je dovoljeno, biti gospod svoje usode? Napraviti si jo po svojem?

Zato mi je prav, da imam sina. Ničesar nisem čutila do njega v prvem trenutku. — Bila sem vsled težkega poroda tako izčrpana, da sem bila do vsega apatična. Ravnodušno sem pogledala na dete, strašno blede in slabotno, in ravnodušno sem dovolila, da so mi ga položili na posteljo. Ali ko je pri tem žalostno zaplakalo s svojim pretenkim glasom, tako različnim od globokega glasu Jendovega, se je nekaj zganilo v meni. Na čelo mi je vdarila rdečica, v srcu se je razgorel neznan plamen, ki je deloval kakor bi topil led, s katerim je bilo doslej zaprto. Polagoma mi je stopala vroča vlaga na oči, ki so se jo bile odvadile propuščati: ostro so me zbolele, obrvi so se zatresle, dokler ni končno pritaklo do roba trepalnic, in občutila sem ob svojem strastnem vzkluku: »Jenda!«, kako mi solze lijejo po obrazu.

Prestrašena je priskočila mati, boječ se, da ne bi v navalu žalosti storila kaj žalega novorojencu.

Zaman se je bala, nič takega nisem imela v mislih. Z grenkimi solzami je ginilo polagoma vse gorje, ki se je tam nakupičilo za poslednjih treh let.

Bilo mi je naenkrat neizmerno lahko.

znano stališče KDK, Ljuba Davidović in dr. Anton Korošec, ki sta oba zahtevala obnovo stare vlade s spremembo predsednika. Današnji jutranji listi so presenetili naš svet z novico, da je dobil na podlagi navedenih konzultacij na dvoru mandat za sestavo delovne vlade dr. Anton Korošec. Ker je siguren sodelovanja radikalov in Davidovićevih demokratov, mu bode najbrže uspelo sestaviti vlado. Pri ob-

Domače vesti.

d Prizadevanje nemškutarjev za nemško šolo v Celjski okolici. Na veliko županstvo v Mariboru je došlo preko nemškega političnega društva v Mariboru nič manje ko 222 prošelj iz občine Celjska okolica, da bi se njihovim 355 otrokom (t. j. 70% šoloobveznih otrok v okolici sploh) »postavno omogočil poduk v nemškem jeziku. Podpisani stariši«, se pravi nadalje v tiskanih in od nemškutarstkih nabiralcev podpisov izpolnjenih prošnjah, »stavijo tedaj upravičeno in postavno utemeljeno prošnjo, da se otvori za njihovo deco na okoliški šoli poseben nemški razred. Svojo prošnjo utemeljujejo s tem, da je njihova izrecna in soglasna želja, da otroci obiskujejo nemški razred.« — Po naših mariborskih informacijah je med 222 prošnjiki le troje rodbin, ki se morejo imenovati nemške (med temi ste dve nemški inozemski rodbini); vse drugo je slovensko. Delavci iz cinkarne, kemične tvornice, od Westena in nad 100 kmečkih rodbin iz Hudinje, Ostrožnega, Lokrovca, Medloga. Ljudje, ki smatrajo, da bi bilo dobro, ako bi njih otroci znali poleg slovenščine in srbohrvaščine še nemški — nimajo pa o ciljih cele te akcije za nemško šolo in o namenu ljudskošolskega pouka samega nobenega pojma. Ako se gleda te prošnje, se zdi človeku bolj komično ko nesramno, da hočejo nemškutarji predstavljati to deco za deco nemške narodne manjšine v Celjski okolici, dasi se javno vidi, da ne znajo niti stariši niti otroci jedne nemške besede, da so krstna in rodbinska imena docela slovenska. Zahtevamo sedaj od naših klerikalcev, ki so skupno z beograjskimi demokrati in cincarji skuhalo famozno odredbo glede nemških manjšinskih šol, da izposlušajo le odredbi pravilnik, ki bode take do neba vpijoče zlorabe preprečil in uredil nemško manjšinsko šolstvo po fiktivnih razmerah in fiktivnem številu nemško govorečih otrok. Naloga pa je učiteljstva, občine in društev v takih krajih, da ljudstvo o namenu ljudske šole in o veliki prednosti poduka v materinem jeziku podučijo. Končno se nič ne ustrašimo reči tudi to, da bode treba preštudirati tudi vprašanje pouka nemškega jezika (toda ne poduka v nemškem jeziku) preučiti in morda

računu med Srbijanci in prečani bode tedaj verjetno razsojal slovenski klerikalec. Razume se, da je ta novica napravila zelo slab utis med Hrvati in neklerikalnimi Slovenci, ker po zadnjih skušnjah nikdo ne zaupa dr. Korošču. Zanimiva je vest, da hoče božda v Koroščevi vladi prevzeti notranje ministrstvo sedanji skopljanski veliki župan, bivši poveljnik celjskega pešpolka, general Naumović.

iz praktičnih razlogov upeljati kake remedure. Toda to seveda ni vprašanje nemškutarjev in germanizacije, temveč naša interna državna in narodna zadeva.

d Zborovanje KDK po Sloveniji. V nedeljo 22. t. m. se je vršil lep shod KDK pri Sv. Juriju ob Pesnici. Govorila sta nar. posl. dr. Pivko in bivši posl. Kirbiš. Klerikalci so poskušali na shodu braniti zagovornike srbijanskega razbojnika Račića, pa so morali utihniti. V tej občini se vrše 29. t. m. občinske volitve. Rezultat bo zanimiv. — Dobro obiskani shodi so se vršili zadnjo soboto in nedeljo v Mokronogu, Škocijanu, na Raki in v Kostanjevici. Govorila sta nar. posl. dr. Kramer in Pucelj. Na teh shodih je bila sprejeta sledeča zanimiva resolucija: »Volici SKS in SDS, kateri stranki tvorita v Sloveniji KDK: 1. izrekajo svojo toplo zahvalo in popolno zaupanje voditeljema Radiću in Pribičeviću in vsem narodnim poslancem KDK za odločno borbo proti velesrbskim hegemonistom; 2. obsojajo krvavi zločin, ki ga je izvršil 20. junija v Narodni skupščini Velesrb in ki je plod brezvestnega, krivičnega hegemonizma; 3. obžalujejo, da podpira današnji režim v sramoto slovenskega naroda tudi SLS; 4. pozivajo pošteno slovensko podeželsko ljudstvo, da podvoji organizatorično delo in se strne v tem težkem času k složnemu nadaljnjemu delu v svrhu dosege skupnega vzvišenega cilja, t. j. revizije ustave, ki je neizogibna; 5. naproša vodstvo KDK, da gre hladnokrvno in vztrajno naprej po začrtani poti, da izvaja slovenskemu in hrvatskemu narodu popolno enakopravnost in popravi težke krivice, ki jih je napravil velesrbski centralizem.«

d Dvojna vera. Zagrebški listi poročajo, da je obiskal Stjepana Radića na njegovem domu banjaluski škof Garič. Kako se pa obnašajo slovenski škofje in njihovi časopisi ob žalostni tragediji v Narodni skupščini? Kako dr. Korošec in njegovi duhovniški tovariši-poslanci? Na Hrvatskem imajo pač družega Boga kakor mi v Sloveniji.

d Umrl je na Teharjih v nedeljo zvečer župnik g. Janez Čemažar, star 60 let. Pokojnik je bil že dolgo časa bolan. Svoj čas se je zelo živahno ude-

Imam zopet eno resnično, odkrito veselje, ki me sili, da bi ga zaupala vsaj papirju, ko že nimam nikogar, ki bi mu ga mogla razodeti. Ali ne. — Nimam resnično nikogar, ki bi se zame zanimal?

Neumna Helena! To praviš v trenutku, ko vriskaš od veselja, ko si po treh letih zopet videla Oberländerja? Ali ni namenoma prispel v Časlavo, da bi te videl, ko je bil v Pragi slučajno slišal o tvoji nesreči?

Kaka nehvaležnost! Ali bi mogla kdaj pozabiti na trenutek, ko sem, ne sluteč ničesar, stopila v salon, samo neznančno razburjena vsled obiska neznanega moža? Za trenutek je Oberländer pristopil k meni, me prijel za obe roke in zašepetal: »Ubogo dete, kaj se vam je zgodilo?«

Morala sem sesti. Noge so se pod menoj zašibile in srce mi je stisnil spomin s svojo trdo pestjo. — Koliko ur smo prebili mi trije skupaj v chrudimskem parku! Koliko nepozabnih trenutkov, ko sva vtopljen v živ, zaupen razgovor, z ljubeznijo pogledovala na otroka, igrajočega se pri nanih nogah!

Vsa moč me je zapustila. Zakrila sem obraz z rokami, da bi solze svobodno mogle teči in zgrudila sem se v naslanjač. Mehka, topla roka Oberländerjeva me je nežno gladila po lasih, dočim je druga skrbno brisala solze, stekajoče se po prstih.

O, kako to dobro de! Ko je za trenutek Oberländer pazljivo odstranil moje roke in s svojim finim robcem zbrisal z njih poslednje sledove solz, sem mu hvaležno pogledala v oči in zašepetala: »Že več ne boli!«

»Tako je dobro«, me je pohvalil veselo, in preden sem se nadejala, sva že zopet govorila, kakor da bi se nikdar ne bila razšla. A vendar se tri leta nisva videla, kajti kmalu na to, ko sva se po moževi zahtevi nehala stikati, se je dal premestiti v Prago. Prišlo mi je tedaj do ušes, da se je po mestu marsikaj o tem govorilo in da so mnogi spravljali njegov odhod v zvezo z menoj. — Ali kaj mi je bilo na tem!

Zdaj mi je pripovedoval, kaj je v teh treh letih novega doživel, in jaz sem drhteč poslušala znani zvok in lepoto njegovih besed. Ah, kako sem postala prazna, kao lačna po stiku z ljudmi, ki bi imeli sorodne interese z menoj! Kako sem okrevala vsled edinega razgovora z modrim in finim človekom!

Preden je odšel, me je prijel za roko in mehko vprašal: »Ali nimate Jeničkove fotografije, ki bi jo mogli pogrešati?«

Kako rada bi mu ustregla, da bi mu z nečim izrazila svojo hvaležnost! Ali nimam, nimam ničesar. Pustili mi niso niti ene in jaz doslej nimam poguma, prositi mater, da bi mi jih vrnila.

Postala sem žalostna. Kaj, kaj bi mu le dala?

leževal bojev proti nemškutarjem v teharski občini in je rad pomagal tudi celjskim Slovencem v njihovih borbah. Bil je na pr. med ustanovitelji Delavskega podpornega društva v Celju. Naj mu bode zemljica lahka!

d *Teško se je poškodoval* na breški »plazi« pod Starim gradom trgovski pomočnik Viktor Sinkovič, ker je padel na drobce razbite steklenice. Zapeljali so ga v bolnišnico.

d *Tenis v Celju*. Pri nedeljski tekmi med Celjani in gosti iz Čakovca so zmagali Celjani v razmerju 8 : 2.

d *Umrla sta* v javni bolnici 24. julija Ivan Prebil, 40-letni oženj. posestnik iz Imenega pri Podčetrtku in 25. julija Ema Bač, 50-letna žena najemnika na Dolgem polju v Celju.

d *Poskušen vlom v tobakarno*. Ko je službujoči stražnik prišel 22. t. m. zjutraj ob pol 3. do trafike pri mostu čez Voglajno, je opazil, da je izza barake zbežal neznan moški. Na cesti pri »Zelenem travniku« je stala neka deklinja s kolesom, s katerim sta nate oba pobegnili. Stražnik je videl, da so zunanja vrata trafike vlomljena, na notranjih steklenih vratih pa je bilo prislonjeno debelo deblo in pod ključavnico podprt ročaj meče. Vlomilec je obe palici zagozdil in na ta način v kratkem času lahko udril v tobakarno. Najbrže je isti par vlomil tudi v trafiko na Glaziji.

d *Policijska kronika* bilježi samo najdbo nedrega pijančka, ki je pod svojim bremenom tako onemogel, da ni mogel domu.

d *Moliveniki za birmo* dobivajo se v največji izberi v knjigarni in veletrgovini s papirjem Goričar & Leskovšek, Celje, Kralja Petra cesta 7—9.

d *Poljedelski stroji in orodje* bo tvorilo ob letošnji jesenski prireditvi Ljubljanskega velesejma od 1. do 10. septembra posebno razstavo, da bo tako ustrezno glede izbire mnogostevilnim kmetiskim gospodarjem, ki bodo prišli na ogled. Uprava velesejma vabi vse tvrdke, ki se bavijo z izdelovanjem ali prodajo poljedelskih strojev in orodja, d ase poslužijo te prilike in se čimprej prijavijo kot razstavljalci k udeležbi. Cene prostorom so postavljene tako nizko, da se vsakemu izplača. Pišite takoj na upravo velesejma v Ljubljani.

d *Bivši hrvatski ban umrl*. V nedeljo je umrl v nekem dunajskem sanatoriju dr. Teodor grof Pejačević-Virovitiški v starosti 73 let. Bil je svoj čas madžaronski poslanec v hrvatskem saboru in v budimpeštanskem parlamentu ter nekaj let tudi hrvatski ban.

d *Za udeležbo Jugoslovancov na olimpijadi v Amsterdamu* je beograjska vlada vendarle darovala 100.000 dinarjev, ki jih bo razdelila med lahke in težke atlete, kolesarje, sabljače in sokole. Klerikalni telovadci si seveda ne upajo v Amsterdam.

d *Švicarski konzulat v Zagrebu* objavlja, da dne 1. avgusta t. l., to je na dan švicarskega narodnega praznika ne uraduje in bo konzulat ta dan cel dan zaprt.

d *Pobijanje stanovanjske bede v Zagrebu*. V Zagrebu so letos do julija dogotovili mestne hiše z 222 majhnimi stanovanji (sobe s štedilnikom in stanovanja z eno sobo in kuhinjo). Za ta stanovanja prosi seveda na stotine raznih strank.

d *Iz Frankolovega* nam pišejo: Voda v rudniku še vedno bruha, vsled česar so okolice Lipa, Selce, Trnovlje, Zabukovje in Straža brez vode v svojem potoku, kamur so gonili napajat živino, so imeli perišča in tudi domače mline. O požarih niti ne smemo govoriti. Oblasti se morajo zganiti in prisiliti družbo »Plamen«, da spravi vodo v staro strugo.

d *Prepovedana nemška privatna šola*. Ker je hotela neka Evgenija Rager ustanoviti v Guštanju nemško privatno šolo, je vložila tozadevno prošnjo preko okrajnega glavarstva v Prevaljah na veliko županstvo. Isto pa je ustanovitev te nemške privatne šole prepovedalo. Ali bode res došel drug kurz?

d *Prevoz vzorčnih kovčegov trgovcev in trgovskih potnikov kot potniška prtljaga*. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo je prejela od Generalne direkcije državnih železnic v Beogradu naslednje obvestilo: železniška tarifa predvideva v § 30 I. del pod II. b, da

Verujte, če se Vam pové,

da je vsaka gospodinja napravila najboljšo izkušnjo, če je poizkusala, da

ŽENSKA HVALA

preko noči raztopi nesnago. Zjutraj je najbolje, če se za čisto kratko kuhanje perila vzame

Schichtovo
Terpentin milo

je za potniško prtljago smatrati tudi vzorce, koje nosijo s seboj v trgovske svrhe trgovski potniki in pri katerih je že po načinu zavoja razvidno, da so samo blagovni vzorci. Medtem se je pa ugotovilo več primerov, da se je odajalo železnici v odpravo kot vzorce tudi blago za prodajo, da se je na ta način izognilo plačanju prevoznine kot ekspresne pošiljke. Da bi se v bodoče onemogočile zlorabe, je direkcija določila, da je od 1. septembra 1928 pri prejemu pošiljk kot vzorce zahtevati od pošiljatelja, da pokaže legitimacijo, ki naj vsebuje: 1. sliko trgovskega potnika, 2. njegovo ime in priimek, 3. ime in sedež firme, 4. podpis trgovskega potnika, 5. žig in podpis tvrdke in 6. žig in podpis zbornice za trgovino, obrt in industrijo. Generalna direkcija železnic je o tem že obvestila vse železniške postaje.

d *Na stari humanistični gimnaziji v Gospiću* je od 1. 1906 do letos maturiralo deset otrok tamošnjega pravoslavnega prote Ilića in sicer 5 z odliko, 5 pa z dobrim uspehom. To je najbrže edini slučaj v celi državi.

d *Dunajski semenj*. Jesenska prireditvev dunajskega semenja se vrši od 2. do 9. septembra 1928.

d *Italijanska nemarnost*. V petek popoldne se je prevrnil na cesti med Šturijami in Sežano velik autombus, last nekoga Italijana iz Gorice, ki je vozil letovišcarje iz Postojne v Gradež. 12 potnikov in šofer so bili več ali manj težko ranjeni.

r *Na Portugalskem* so imeli zopet malo revolucijo. Aretirali so ob tej priliki 44 oficirjev, 25 vojakov in 171 civilistov, ki jih bodo obsodili na prognanstvo v Afriko.

Tajnosti prehrane.

Naše življenje zavisi mnogoveč od naše prehrane, kakor si na splošno mislimo. Marsikdo je poizkusil pri samem sebi, da ga gotove jedi napravljajo bolj delavnega ter dovtetnejšega, nasprotno, da ga nekatere jedi popolnoma olené. — Krepost velikih trgovskih narodov novejšega časa korenini ne le v klimi zmernega zemeljskega pasu, ki vzbuja veselje do dela in pa po njej prilagoden tozadevna vzgoja, temveč tudi po njej prilagoden način prehrane, predvsem pa vsled njegove pravilne prehrane, ki podaja človeku žilavo mišičje in živčevje. — Ozrimo se na pr. na Indijo, kjer so Evropejci v razmeroma malem številu spravliali milijone in milijone teh ljudi pod svojo oblast. Ne le vroče podnebje indijskih nižav s svojim oslabujočim uplivom, ampak tudi pomelkujujoča riževa hrana teh ljudi, je bila mnogo kriva k temu zlu. Isto smemo trditi tudi o Kitajcih. — Tisti, ki ste kdaj potovali po Italiji, ali oni, ki ste se borili na italijanskih tleh, ste opa-

zili lepe moške in ženske postave, posebno v nekaterih mestih severne Italije. Tukaj nas ne sme motiti, posebno one, ki smo bili v vojni na italijanskih tleh, če smo opazovali pri teh vojaki, posebno pri vojnih ujetnikih, takozvane male »Peppine«. Saj so bili vmes tudi dokaj lepi in stasiti mladeniči in možje! — Po teh krajih in mestih se združuje vse: ugodno podnebje, zmernost pri delu in primerna prehrana, kar vse skupno harmonično upliva na oblikovanje lepega telesa. — Možno je tudi pri manjši prehrani ohraniti lepoto telesa, če ne uživamo toliko, posebno alkoholnih tekočin, ki napenjaajo telesno staničje v popačeni obliki in če osredotočimo naše delovanje na pravo mero. — Kreпка mesna hrana poraja sicer mišičevje, ali lepih telesnih oblik pa nikakor ne oblikuje. To dosežemo le pri pravilni mešanici mesnih, zelenjadnih, močnatih in sadnih jedil. — V tem oziru bi se morali ravnati posebno po vzgledu dobrodušnih Dunajčanov, kojih moška in ženska lepota je povsem znana. Seveda je tudi pri njih v veljavi že prej rečeno, da so pri delu zmerni, si privoščiijo potreben počitek in oddih in tako tudi čas za potrebno telesno oblikovanje. — Da imamo tudi v naši domovini lepe in stasite ljudi, posebno v Dalmaciji in Črni gori, proti temu, da je njih preživljanje trpko, nam je vsem znano. Pa tudi mi, Slovenci, nismo v tem oziru zadnji. Vendar bi pa lahko zaznamovali večje uspehe, ako bi mogel naš človek odložiti od sebe del peze težavnih del ter si privoščiti več počitka in pa, da bi ne bil v toliki meri udan demonu — alkoholu. — Tajnosti prehrane imamo dovolj na razpolago, pa le prevelike množine pripuščamo brezskrbno mimo nas in se jih ne zavedamo. — Športniki, telovadci, atleti in drugi vedo prav dobro, kako se morajo prehraniti, da postanejo močnejši in zmožnejši upirati se raznim naporom. Drže se striktno zmernosti in izbire prehrane. Tudi to nam je znano, da vemo prav dobro izbirati hrano za vse naše domače živali, da nam postanejo dobičkanosnejše, vztrajnejše, mišičnatejšje in mastnejše. Da, celo njihovo čud vedo premeniti nekateri rejci. Kako radi pa pozabljamo na človeka — samega sebe! — Sadje upliva posebno izdatno na naše živčevje. Tako posebno jabolka, ki so jih razni svetovni veleumi uživali v največjo slastjo. V srednjeveški zgodovini čitamo, da so v samostanih, kjer se je mnogo učilo, imeli jabolčne prikuhe v velikih časteh. Naravni nagih, ki je največ vodil te ljudi, je bil pravi, ker vsebujejo jabolka fosfor, kojega ravno posebno uporabljamo v naših možganih. — Večkrat bolujejo ljudje tudi na pomanjkanju že-

leza v krvi. Takim ljudem nasvetujejo navadno to pomanjkanje nadomestiti potom umetnega dovoda železa s pomočjo lekarniških izdelkov kina vina itd., namesto da bi se posluževali v izboljšanje tega nedostatka železo vsebujočih rastlinskih snovi. Marsikatera mamica na deželi vam bode pa pravilno nasvetovala, da uživajte pridno v takih slučajih špinačo, jagode in grozdje in da pijete čaj iz mrtvih kopriv. — Svežost duha, katero so si znali ohraniti razni misleci do svoje visoke starosti, ima gotovo svoj izvor posebno v razumnem, tudi razmeram prehrane uravnanem načinu življenja. Uravnana prehrana in zmernost ohraniti telo in dušo v ravnotežnosti, kar pa je danes žalibog pri mnogih ljudeh tako omajeno, nam predočuje gotove zmote v uravnanju življenja in pred vsem prehrane. — Na vsak način pokončava nesmiselno prehranjevanje več ljudi, nego katerakoli nalezljiva bolezen. Na tisoče ljudi umre vsled neizmerne prehrane, nasprotno žalostno preminejo zopet drugi tisoči ljudi vsled nezadostne prehrane. — So toraj zmote, ki iz raznih pogrešenih vzrokov nastajajo usodepolne posledice. Mi, ljudje, premalo premišljujemo glede načina svojega preživljanja in preveč lahkomiselno in tja v en dan živimo, vsled česar pozabljamo na svoj zemeljski dobrobit. — Da bi prišli temu nedostatku v okom, naj bi služile te, iz dobrega namena napisane vrste.

Ivan Burdian.

Železniški tarifni odbor.

Ministrstvo saobračaja je odredilo, da ima tarifni odbor meseca avgusta t. l. izvršiti revizijo sedaj veljavne blagovne klasifikacije lokalne in pristaniščne tarife, posebno pa izjemnih in izvoznih tarif. Predvsem ima tarifni odbor dati ministrstvu svoje mišljenje o sledečih vprašanjih:

1. Ali in v koliko je potrebno, da se sedanje označbe posameznih vrst blaga v blagovni klasifikaciji izpremenijo ali dopolnijo. V kolikor bi to bilo potrebno, se mora vsak predlog podrobno utemeljiti in navesti vsi podatki, s katerimi se dokaže, da je predlagana izprememba umestna.

2. Da se eliminirajo sedanje anomalije, ki obstojajo v blagovni klasifikaciji, a deloma tudi v lokalni tarifi, se ima az vsak predmet in vrsto blaga ugotoviti točna tržna cena, da bi se moglo na podlagi teh cen presoditi obremenitev po železniški tovarnici in določiti maksimalno dopustna tarifna obremenitev. Pri tem pa je uvaževati, da velja splošna blagovna klasifikacija enako za domače, kakor tudi za inozemsko blago.

Poletna razprodaja čevljev!

Din 115.—. 135.—. 155.—. 185.—

ŠT. STRAŠEK, 25% znižane cene! KOVAŠKA ul. I. Oglejte si izložbe!

Pes volčje pasme

se je zaletel. Dobi se pri gosp. Ivanu Mastnaku, trgovcu, Celje, Kralja Petra cesta 15.

Celjska posojilnica d. d.

Stanje hranilnih vlog nad
Din 65.000.000.—

Stanje glavnice in rezerv nad
Din 8.000.000.—

v Celju

V lastni palači Narodni dom

Sprejema hranilne vloge.
Izvršuje vse denarne, kreditne
in posojilne posle. — Kupuje
in prodaja devize in valute.

Podružnici: Maribor, Šoštanj

3. Ugotoviti, za katere predmete je potreba upeljati izjemne izvozne tarife. Vsak tozadevni predlog je treba podrobno utemeljiti z vsemi podatki, ki so za rekonstrukcijo tarife potrebni.

4. Za katere predmete so potrebne pristaniščne tarife, koliko znaša letni kontingent prometa posameznih vrst blaga za razna pristanišča.

Zbornica TOI je na podlagi gornjih smernic naprosila potom okrožnice interese, da ji sporočijo svoje mišljenje, opažanja in predloge za vse predmete, ki pridejo za njih obrate v poštev. Ker prične že 1. avgusta zasedanje tarifnega odbora, želi Zbornica, da se ji dostavijo predlogi in izjave najpozneje do 27. julija t. l. Pri predlogih, ki so se že stavili zbornici, a jim dosedaj še ni bilo ugodeno, zadostuje navedba tozadevnih vlog.

Rdečica pri svinjah.

Izmed prasičjih kužnih bolezni je v naših krajih najbolj razširjena rdečica, ki prizadeva prasičereji največ škoda. Te škode se pa vsak kmetovalec z majnimi stroški lahko in zanesljivo ubrani. Z varstvenim cepljenjem proti tej bolezni se da prasiče popolnoma obvarovati, da ne zbole. Nevednost kmeta in nezaupanje do cepljenja sta največ kriva, da pogine vsako leto veliko prasičev prav nepotrebnem.

Rdečica je kužna bolezen, ki ne nastane samaodsebe, kakor neuki ljudje mislijo, temveč jo povzročajo kužne klice ali bakterije, ki so tako majhne, da jih moramo tisočkrat povečati, da jih sploh vidimo. Te kužne klice se nahajajo dostikrat v tleh svinjakov in so pod gotovimi pogoji takorekoč nestrupene, t. j. da ne povzročajo bolezni, četudi pridejo v telo prasiča. One so kakor zrno žita, ki ne more izkaliti, ako nima zadosti vlage in toplote. Če pa nastane toplo vreme in so tudi še druge okolnosti take, da se klice začno množiti, tedaj povzročijo v telesu prasiča, kamor se zanesejo s krmom, nevarno rdečico. Zato ravno opažamo, da se ta bolezen pojavlja skoraj izključno le v toplih mesecih leta, posebnost ob hudi vročini.

Rdečica se ne pojavi, kakor n. pr. slinavka v večih hlevih enega kraja naenkrat, temveč nastopi zdaj v tem, zdaj v drugem dvorcu in napade le posamezne prasiče v svinjaku. Najraje zbole mladi prasiči od četrtega meseca do poldruega leta starosti, starejši le poredkoma, sesajajo prasetja pa skoraj nikoli.

Znaki bolezni so sledeči: Prasič, ki je mogoče še zvečer z veseljem jedel, drugo jutro ne pride h koritu. Zariva se v steljo, nerad vstane, se leno premika in blato ne gre od njega. Po telesu je vroč in hitreje diha. Že takoj v začetku, včasih pa še le po enem do dveh dneh, se spahnejo na koži okroglaste, kakor tolarji velike, rdeče lise, ki postanejo pozneje bolj vijoličaste barve. Če te lise potipamo z roko, občutimo, da so izbočene nad površino. To je tista oblika bolezni, ki jo smatramo kot ugodno. V drugih slučajih pa pordeči koža v večjem obsegu po trebuhu, vratu in ušesih, prasiča kuha huda vročina, težko sope in leži nepremično zarit v steljo. Ta oblika bolezni je navadno mnogo hujša od prejšnje in če ne pride hitra pomoč, prasič kmalu pogine. Rdečica je sploh hitra bolezen, razvija se naglo, v posameznih primerih celo tako burno, da prasič čez noč pogine. V tem primeru večkrat ne opazimo na koži nobenih znamenj, ker se je bolezen ta-

ko hitro razvila, da se lise niso mogle niti razviti.

Kako obvarujemo prasiče pred boleznijo?

Edino in popolnoma zanesljivo varstveno sredstvo je cepljenje zdravih živali. Cepljenje izvršujejo živinozdravniki spomladi pred nastopom vročega poletja. Stroški za cepljenje so malenkostni, tako da jih vsak posestnik zmore. Varstveno cepljen prasič zadobi odpornost proti bolezni za dobo petih do šestih mesecev. Ako se ga pa po prvem cepljenju cepi čez 10 dni še enkrat, ostane prasič celo eno leto nesprejemljiv za rdečico. Ker je pa dvakratno cepljenje združeno z večjimi stroški in ker je glavno, da varstvo traja vsaj do zime, se cepi navadno samo enkrat.

Kdor ne da cepiti prasičev, je popolnoma sam kriv, če mu zbole in poginejo. Kakor moramo zavarovati hišo pred požarom, tako moramo zavarovati prasiče pred boleznijo. Vsako praznoverje, ki ga nepoučeni ljudje razširjajo, češ, saj cepljenje nič ne pomaga, je za obsojati, saj je vendar v vseh kulturnih deželah cepljenje splošno razširjeno in že desetletja preizkušeno. Zgodi se pač, da cepljen prasič pozneje enkrat zboli ali celo pogine na kak drugi bolezen, n. pr. na svinjski kugi ali kužnem vnetju pljuč. Dotični gospodar izgubi vsled nepoučenosti vero v cepljenje in še druge oplaš. Vedeti pa moramo, da cepljenje proti rdečici ne obvaruje prasičev pred drugimi boleznimi, ker zdravila proti vsem boleznim človeški um še ni iznašel in ga nikoli ne bo. Stvar je treba torej pravilno presojati in s takimi govoricami sam sebi in še drugim škodovati.

Če smo pa že storili ta greh, da svojih prasičev nismo dali cepiti, oz. smo iz kateregakoli vzroka zamudili to priložnost in so nam prasiči zboleli, moramo takoj poklicati živinozdravnika. Vsako odlaganje in upanje, da bo prasič že sam ozdravel, nam prinese lahko nesrečo. Vsa domača zdravila in različni zdravilni praški, ki jih lekar-narji prodajajo kot zaščitna sredstva proti prasičjim boleznim, ne pomagajo nič. Kdor si sam ne bo pomagal, mu tudi noben svetnik ne bo pomagal. Edino cepivo je pravo in uspešno zdravilo. Ako se odlašja, da se bolezen nadalje razvija, se kužne klice v telesu tako razmnože, da se zastrupi kri in omaga srce, tako da potem tudi cepivo ne more delati čudežev. Čimprej pride živinozdravniška pomoč, tem večje je upanje, da bo žival ozdravila.

Ako se je bolezen v svinjaku pojavila, moramo seveda skrbeti, da zavarujemo tudi še navidezno zdrave prasiče. Zato se morajo dati prasiči takoj cepiti.

Drva

mekka in trda, prodaja v vsaki količini in po najnižjih cenah

Prva jugoslovanska lesna industrija v Celju.

Ko je bolezen prenehala in ni v svinjaku več bolnih prasičev, se mora hlev dobro razkužiti, kakor naroči živinozdravnik. Pojav bolezni je treba takoj naznaniti županstvu. Poginjene prasiče se mora oddati konjaču, da jih zagrebe na občinskem mrhovišču. Večkrat se dogodi, da se poginjeno žival skrivaj zakoplje v bližini hiše ali na takem prostoru, kjer se voda odteka do prostorov, kamor pridejo zdravi prasiči. S tem se bolezen razširja v druge dvorce in se vsled lahkomišelnosti spravlja še druge posestnike v nesrečo. Tako postopanje je vse graje vredno in je tudi po zakonu kaznivo.

Po »Kmetovalcu«.

Prodajalka

modne in manufaktorne stroke, starejša prvovrstna moč, se sprejme v modno in konfekcijsko trgovino v Celju. Prednost imajo tiste, katere so vajene obiskovati seje ter razpolagajo z dobrimi in daljšimi izpričevali. Istotam se sprejme tudi praktikan-tinja, zmožna slovenskega, nemškega in srbohrvatskega jezika v govoru in pisavi ter z dobrim šolskim izpričevalom. — Ponudbe na upravo lista pod šifro »Marljiva 1000«. 3-1

Kuharica.

Izučena kuharica, z dobrim izpričevalom išče mesto pri boljši družini. Opravljati zna tudi vsa druga hišna dela. Želi mesta v Celju ter nastopi lahko s 1. septembrom. Pismene ponudbe na upravo lista pod šifro »Kuharica«.

Gramofoni in plošče

iz tovarne Edison Bell-Penkala Ltd. kakor tudi plošče »His Master's Voice« in »Columbia« katere vodi imenovana tovarna na zalogi, se dobijo proti gotovini in po zelo ugodnih obrokkih pri

Goričar & Leskovšek, Celje
knjigarna in veletrgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi predmeti.

Stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kuhinje in priti-klin, v sredini mesta, se zamenja takoj ali pozneje za večje. Naslov v upravi.

iz vseh rudnikov in
najboljše vrste
dobavlja in do-
stavlja najcenejše

Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4

Reklamna prodaja klekl. in valencijskih
čipk

po Din 250, 3—, 350 itd.
Pavla Slugova, trgovina pletenin in
ročnih del ter predtiskarija, Celje.

V Rimskih toplicah

Vam izvrstno postreže z dobrim vinom,
svežim pivom in raznimi delikatesami

ter se priporoča za cenjeni obisk

Karl Loibner

gostilna v Rimskih toplicah.

Oglašujte!

Delaj, nabiraj in
hrani, varčevati
se ne brani!

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri
stavbeni in kreditni zadrugi z omeji. zavezo v Gaberju pri Celju

Varčuj v mladosti,
da stradal ne boš
v starosti!

LASTNI DOM

Obreduje hranilne
vloge po 6 1/2 %

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše.
Iamstvo za vloge uad 2.000.000 Din.

Marljivost, treznost
in varčnost so pred-
pogoj npravnosti!

Pri naložbi zneska do 50 Din se dobi nabiralnik na dom.

Iz malega raste
veliko!

Pisarna v Celju, Prešernova ulica 6.